

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam. 136. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Péntek, november 8

Föl a királyhoz!

Irta: **Egry Béla** országgyűlési képviselő.

Marcona rendőrök sorfala közt vonult fel festői szépségű várakába a magyar király.

Ki ne emlékeznék vissza azokra a szép időkre, mikor arra a hírre, hogy jön a király, megdöbbantak a szívek, versenyre kelt a nemzet apraja, nagyja, szegénye, gazdagja, — hogy méltó fogadtatásban részesítse hön szeretett királyát?

Ki ne emlékeznék azokra a boldog napokra, mikor a király jövetelének híre zászló- és ünnepi dísz öltöttek a székesfőváros házaí és a hű magyarok százezrei álltak sorfalat az indőhaztól a várkastély kapujáig, lelkesen éltetve a legalkotmányosabbnak elnevezett magyar királyt?

Ki ne emlékeznék azokra a büszkeségtől és örömtől ragyogó arcokra, mikor versenyre keltek férfiak és nők, fiatalok és öregek, hogy kifejezést adjanak a magyar király iránt való szeretetüknek, bizalmuknak és ragaszkodásuknak, hűségüknek és áldozatkész segítségüknek?

És ma? Minő visszatartó látvány, hogy a magyar király a magyar kormány gondoskodásából rendőrök tömör sorfala közt, egy elkeseredett nemzet tiainak panaszos jankijáltásai közt vonult fel a királyi várakába.

Minő változás rövid pár év alatt; megdöbbenve állottunk a szomorú látvány előtt, szívünket elfogta a fájdalom érzete, lelkünk elborult és szíkt szőrtünk azokra az államférfiakra akik az ősz uralkodót itt Magyarországon, a királyhű nemzet körében e visszatartó látványosságban részesítették, megszorította az öreg király szívét, elkeserítve és felingerelve a nemzetet.

Keressük, kutatjuk az okot, miért kellett a magyar királyt e szomorú látványosságban részesíteni itt Magyarországon, e lojalts, e királyhű nemzet körében, hisz nem lenyegette semmi veszély a király föltekent szérmélyét, nem készült ellene merénylet!

A rendőri sorsol nem is a királyt tekint személyének szól, hanem

a nemzetnek, a népnek; ki kellett vonultatni az egész rendőrszolgálatot, hogy a nemzet távol tartassék királyától, hogy durva öklökkel szorítsák vissza a népet uralkodójától, nehogy a fülébe jusson annak panaszos keserű szava.

Agonosz tanácsadók, a hatalmi örjögésben szenvedők, a Pavlik-huszárok királyi palástba akarják burkolni elkövetett gazsagaikat, mit csak úgy tudnak, ha fával tartják a nemzetet királyától, nehogy az megtudva a valót, véget vessen további garázdálkodásuknak és uralmuknak.

Ez a nemzet, amely évezredekken keresztül hű volt királyaihoz, ez a nemzet, mely a történelem tanúságaként életét és véréit áldozta koronás királyaiért; ez a nemzet, mely multat eleledve, rajongott ősz királyaiért, ma vegyes érzelmekkel fogadta őt, mert szeretetét felváltotta a gonosz tanácsadók iránt való gyűlölet, lelkesedését lelohasztotta a keserűség érzete, rajongását a nemzet jövője felett való aggodalom.

Ma már nem örül, ma már nem boldog ez a nemzet, mikor királyát látogatja meg; gondoskodtak erről a tanácsadók, kik csak olyankor hozzák hű magyarjai közé a királyt, mikor a közös ügyek érdeke kívánja azt, am kor újabb és újabb súlyos terhek megadására van szó. Mikor, mint a jelen esetben is, ezenkívül alkotmány- és törvényellenes cselekedeteiket akarják szentesíteni a magyar apostoli király felkent személyével.

Miért lelkesedjék tehát ez a nemzet? Talán azért, mert gazdasági önállóságra irányuló törekvése visszatartatják!

Talán azért, mert az elviselhetetlen és folyton fokozódó katonai terhekkel a nemzetnek törvényben gyökerező jogos igénye kielégítetlenek?

Talán azért, mert a királyi trónbeszédben megígért becsületes, demokratikus választói jog megvalósítása elé akadályokat gördítenek a részeg kappanok?

Talán azért, mert a megígért ma-

gyar udvartartás fejében felemelt és Ausztriával egyforma arányban viselt civilista külföldön költetik el?

Talán azért, mert a király bizalmának letéteményesei törvény- és házszabálytipréssal alkotnak törvényt?

Talán azért, mert alkotmánya helyreállításáért és a népjogokért önzetlenül küzdő ellenzékét brutális rendőrökkel hurcoltatják ki a törvényhozáshoz terméből?

Talán azért, mert a törvénytelen módon megválasztott delegátusok, a miniszterelnök kifejezett kijelentései ellenére, hogy tíz éven belül újabb katonai terhek nem lesznek — új száz és száz milliókkal terhelik meg a nemzetet?

A törvénytipró kormány törvénytelen cselekedeteinek egész sorozatával, brutális erőszakoskodásával és garázdálkodásával kizárta a nemzet fiaiból azt a rajongó szeretet és lelkesedést, melylyel királyra és az uralkodóház iránt viseltetett.

Megrendítette egyesekben s ma már sokakban még a köteleles tisztelgetet is, minek tanúbizonysága az az áramlat, mely az uralkodási formának alkotmányos uton és eszközökkel való megváltoztatására irányul, megalakítván Magyarországon, ebben a királyhű országban a köztársasági partot, amelynek tábora napról-napra nő és nőni fog, ha a mostani kormány és rendszerének a garázdálkodása meg nem szűnik.

Ezt az állapotot és törekvést idézte elő a Lukács—Tisza—Pavlik-féle triumvirátus, ezt köszönheti a nemzet és a dinasztia az erőszak és az önkény uralmának, amelynek véget kell vetni.

Fel kell világosítani a királyt; az ellenzéki politikusok között vannak valóságos belső titkos tanácsosok, akik bármikor jelentkezhetnek kihallgatásra és tudommal el nem utasíthatók. Jelentkezzenek kihallgatásra, vezessék az egész ellenzékét a király elé, hadd tudja meg Szent István felkent viselője, mi történik itt.

Világosítsák föl a királyt, hogy forradalom van az országban; forradalom, melyet teljéről csinál egy pár hatalmi örjögésben szenvedő ember, hamis cégér alatt, önző hatalmi érdekből, annak meggarthatása céljából.

En azt hiszem, ha mindezekről telvilágosítást nyer az uralkodó, akkor tisztában lesz azzal, k. v'sel igazán a szíven a hazának és a trónnak érdekeit, azok-e, akik törvénytelenségeik és brutalitásaik szentesítése céljából az uralkodó személyével takaródnak, rendőrök sorfala közt vonultatva várakába a királyt, vagy azok-e, akik őszintén, nyíltan és becsületesen figyelmeztetik az uralkodót a nemzet elégtelenségére, elkeseredettségére és a lépésről-lépésre közeledő veszedelemre, amely végzetes lehet az uralkodóra és a nemzetre egyaránt.

Ha pedig megtörténnék az, hogy az ellenzéki titkos tanácsosoknak kihallgatást készkőzőlniök nem sikerül, akkor föl kell vonulnia a jogot követelő nép százezreinek a királyi várak elé.

A császárváros ósdi burgjának kapui bezárultak ugyan annak idején a jogot követelő osztrákok százezrei előtt, de a kapuk mögött mégis megállgatásra talált a nép jelszava s teljesítették kívánságát. Lehet, hogy Budán is be rognak zárulni a királyi várak kapui a százezrek előtt, de meg fogják hallani itt a nemzet jelszavát s teljesíteni fogják kérelmét, amelynek teljesítése egyaránt érdeke a dinasztának és a nemzetnek.

Fel tehát a királyhoz!

Az iparkamara új székháza.

A kamara új székháza immár a belső munkálatokat illetőleg is befejezéshez közeledik. A hivatalos traktus széles nagy folyosóját, mely eredeti szabásával s izléses kivitelével látványosság számba megy, most festik és díszítik. Ma helyezték el benne a Kising-gyár által készített lámpákat és világító testeket, most szerelik a három termet s a sarokfeljárón már csak a rácozás hiányzik. A hivatal maga már benn van a

Értesítés!

A „Verseny“ kész férfi-, fiu- és gyermekruha áruház

teljesen feloszlik.

A raktáron levő összes áruk minden

elfogadható árban adatnak el.

Debreczen,

Piac-utca 61. (Szent-Anna-utczával szemben.)

Helyiség kiadva.

Magas, világos pincezehelyiség (souterrain)

műhelynek vagy raktárnak Darabos-u. 7. azonnal kiadó.

helyiségekben s az ipari munkaeszközök vidám kopasszával versenyt folytat a szorgos tollak percegése. A közgyűlés (nov. 28.) minden huzart és felszerelés be lesz állítva, akkor bemutatkozik a kamara a közhivatali és társadalmi faktoroknak is, addig lehetőleg kitér minden kíváncsiság elől. A kamara elnöki tanácsa Szent-Királyi Tivadar elnöklésével tegnap ülést tartott s végig haladt az utolsó rendelkezéseken. A pénzügyi keretek beállítását után megállapította az emléktáblák feliratait, elbíráta a szöveggyűlésre kéri pályázat eredményét s a szállítás (magyar gyártmányt köve ki) a Donogán és Somossy helybéli cégre bízta. Számba vette a berendezések végleges szükségleteit, a folyósóra 2000 kor. keretében kőbutorokat rendelt, házi szerelő műhelyt rendezett be 1000 kor. felszereléssel s több hasonló kisebb ügyben intézkedett.

Végül kiterjeszkedett az összköltségek kérdésére. A legutóbbi közgyűlés az építésre felvett 800.000 kor. folyószámla és 200.000 kor. nyugdíj-kölcsön után 300.000 kor. külön kölcsönre adott az elnökségnek telhatalmazást s ezzel jelölte meg az építési költségkeretet. Az elnökség azonban e 300.000 koronás kölcsönt már nem vette fel, minthogy a kamara saját erejéből fedezni tudta a szükségleteket. Az összeszámitásból az tűnt ki, hogy az egész építkezés szorosán a felállított keretek közt történt s az előirányzatot nem egészen 8 százalékkal mulják felül a kiadások.

Csaló képügnök.

Mindszent községben a budapesti Erzsébet kép- és könyvterjesztési vállalat képviselőjében nemrég egy ügynök jelent meg, aki bejárta az egész falut és nagy hangon, mézes-mázos szóval képeket kínált megvételre.

A férfiak munkában voltak s az asszonyok egyrésze beugrott az ügynök beszédének és vagy harmincan aláírták a megrendelő ívet, amely 15 koronáért (ebből 3 előleg, a többi utánvét) «2 rendkívül díszes szentképét mahagóni keményfaképletel» ígéri a hiszékenyeknek.

Térléte fordult az idő és sok várakozás után megjött a postán a harminc csomag. Nagy lett az öröm a megrendelők körében. Aki tehetett, hamar előkötorta az utánvét árát és rohant a postára a csomagért.

Az öröm azonban csakhamar szomorúságra vált, mert amint kibontották a csomagot, kislát, hogy két kép helyett csak egyet küldött a cég, ez se díszes, hanem silány, értéktelen, gyári munka. Szóval néhány keservesen összekuporgatott koronát megint kicsaltak a szegény népzsebéből, amelynek a járuléksága mindaddig kész példája lesz a provizoriénának, míg a hatóság rájuk nem tesz a kezét. Érdekes, hogy Szatmármegyét az utóbbi időben egész sereg ilyen csaló üg-

nyök lepi el és csapja be a hiszékeny, alus: népet. Természetes, hogy a nép maga a hibás, amely naiv módon ugrik be az ilyen csalók mézes beszédének.

Rálőtt

a feleségére.

Furcsa hírtől tették jelentést tegnap a szatmári ki. ügyészségnek. Derecskén történt az eset.

Balogh Imre 28 éves, derecskai földműves válófélben van a feleségétől. Faképnél hagyta az asszonyt s összeállt özv. Basa Károlynéval. Ezt jól tudta a faluban mindenki s régóta napirendre is tértek föllette. Azt hitték, hogyha a válás megtörténik, akkor majd törvényesen is elveszi Balogh Imre a kedvesét.

Az új pár jó viszonyban élt egymással. Nem volt közöttük semmi összezördülés, veszekedés. Legalább a szomszédok sohasem hallottak ilyesmit, pedig azok mindent észrevesznek. Sokszói talán olyasmint is, ami nem igen rejt meg a valóságnak. Szóval még a pletyka sem fedezhette fel Balogh Imre és özv. Basa Károlyné között semmiéle egyenetlenkedést. Annál inkább meglepetést keltetett, ami szombatán az asszony lakásán történt. Mert özv. Basa Károlyné azért renntartotta külön lakását is.

Kézzel azután, hogy az asszony odament, három lövés hangzott ki a házban. Balogh Imre fogott revolvert özv. Basánéra, akit a golyók értek is, de szerencsére életveszélyes sérülést nem okoztak. A merénylet után Balogh Imre saikon fordult s ott hagyta a vérben retregő asszonyt. Eggyenesen a lakása felé tartott és otthon nyugilkossági kísérletet követett el. Többször magára lőtt, de a golyók komolyabb kárt nem tettek benne. Ennek végeztével pedig beült egy korcsnába, ahol alaposan hozzálátott az iváshoz.

Ott találta meg a csendőrök, akik idoközben értesültek a vérengzésről s a nyomozást megindították. Balogh Imrét a laktanyába vitték, ahol vallatni fogták. Azonban a kihallgatással nem értek vélt. A tettes ugyanis folytonosan azt hangoztatja, hogy nem tudja, miért akart gyilkolni. Emlékszik arra, hogy revolvert fogott az asszonyra, meg magára is, de arról nem képes számot adni, hogy mi ösztönözte erre?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

A községben azt beszélik, hogy Balogh Imrét az keserítette el, hogy a válás nem megy gyorsan s szégyellte, hogy vadházasságban kell élnie. Később majd kiderül, hogy mitéle alapja lehet ennek a szóbeszédnek?

Osztózkodás előtt.

A balkáni államok és a nagyhatalmak. Ujabb nagy török vereség. Menekül a porta.

Törökország sorsa végleg meg van pecsételve. Egy pár nap még és Európában teljesen véget ér a felholduralma, sőt talán annyi helye sem marad itt, hogy a lábait megvetesse rajta a porta. Talán maga Konstantinápoly is ki fog csuszni alóla, ahogy minden birtoka kicsuszott elenyedő tagjai alól. Ma újra nagy vereség érte Törökországot és már csak egy erődsor védi a fővárost a győzelmes bolgár seregek elől és azokban sem lehet már semmi remény. A háború sorsa már eldőlt és szinte már úgy is tekinthetjük, hogy véget ér. Egy-két nap és a szövetségesek elértek a fegyverekkel mindent, amit csak elakartak érné a porta teljesen tönkre lesz silányítva. Az európai Törökország oly kevés idő múltán a szövetségesek legyőres hatalmába kerül és azután már csak a diplomáciai megoldásra kell várnunk, hogy azokért a csodálatraméltó hadi ténylegért, a miket most véghez vittek, meg is kapják a jutalmat.

Ez a megoldás azonban ma még nehezebbnek látszik mindennél. A Balkán eddigi statuskvója annyi ezer szállal iűződik bele a hatalmak érdekeibe, hogy elgondolni is nehéz az új viszonylatokat, amik a balkáni kialakulással jának. Nehéz és nagy pillanatok előtt áll egész Európa, de különösen a mi monarchiánk, amelynek vitális érdekei vannak odalenn a Balkánon és amely érdeket nem lehet és «nem szabad» földnia, amelyeket össze kell egyeztetnie a győztes államoknak a követelésével. Szóval hosszas tárgyalásokra van kilátás és bizonyára még hetekig fog tartani, míg komoly formát fog ölteni a béke kérdése. A diplomáciai világ éppen ezért azon a véleményen van, hogy a helyzet még mindig több, mint zavaros és hogy a rejlődésnek még csak az elején vagyunk. Szóval remélni lehet azt is, hogy nagy meglepetések érik a nemzetközi diplomáciát.

Az eseményekről alábbi jelentésünk számolnak be:

A hatalmak a békéért.

Konstantinápolyból jelentik: Félhivatalos jegyzékben közlik, hogy a porta a hatalmak közvetítését az ellenségeskedés megszüntetése és a béketárgyalás megindítása érdekében kikérte és hogy a tárgyalások a hatalmak képviselői között tovább folynak.

Anglia a monarchia mellett.

Londonból jelentik: A legtöbb újság rámutat Berchtold gróf nyilatkozatának mérséklésére s azt mondja, hogy Ausztriának és Magyarországnak ez a viselkedése nagyon megfogja könnyíteni a válság megoldását.

A porta a békéért.

A Daily Telegraphnak jelentik Konstantinápolyból: A nagykövetek a portának azt a tanácsot adták, jelentse ki, hogy Törökország Európára bizza, hogy a közbelépés számára az alapot megteremtse. A porta ezt a tanácsot enogadta és hozzájárult oly jegyzékhez, amelyben a következő mondat foglalja: «Törökország az ellenségeskedésnek nyomban való megszüntetése céljából a nagyhatalmakra bizza a békeelőlételek megállapítását.»

Bulgária elhatározta, hogy minden közbelépést a leghatározottabban elutasít. Ha a bolgároknak sikerül a csatározásai vonal forszírozása és Konstantinápoly ellen való előrenyomulása, akkor a török kormány a legvégsőre fogja magát határozni, hogy a békeszerződésnek Konstantinápolyban való aláírását elkerülje. Konstantinápolyban teljes esőnd van.

Fontos fordulat.

Londonból jelentik: A nemzetközi helyzetben fontos fordulat van készülőben. A bolgár kormány a nagyhatalmak mediációját kívánja. Azt még nem tudják, vajjon a bolgár kormány ilyen értelemben a nagyhatalmakhoz fordul-e már, de illetékes forrásból érkező jelentés szerint a bolgár kormány az angol sajtóhoz fordult, hogy ez követelje az angol kormánytól, hogy a hatalmak közbelépését kereszülvívgye, úgy, ahogyan annak idején az Egyesült-Államok léptek közbe Oroszország és Japánország között.

Teljes a törökök veresége.

A bolgár távirati iroda jelenti: A bolgár csapatok tegnap teljesen megverték a török sereg hátvédét alkotó hadtestet. A törökök vad menekülésben futnak Csataldzsába.

Szóhiából jelentik: A főhadiszállásról hivatalos körökhöz érkezett közlés szerint a törököket Csorlu és Szeraj között több hadállásból rendkívül heves ellenállás után Csataldzsába vetették vissza. A törökök még nagyobb veszteséget szenvedtek, mint Lüleburgásznál.

A szultán menekül.

Konstantinápolyból jelentik: Hírszerint a bolgároknak Konstantinápolyba való bevonulása esetére a szultánt az udvartartással és a kormány tagjaival ázsiai földre viszik. Hírszerint a palotában már készülődnek a szultán esetleges elutazására.

Konstantinápoly eloglalása.

Londonból jelentik: A Daily Mailnek írják Pétervárról, hogy ottani hivatalos körökben Konstantinápoly elérését elkerülhetetlennek tartják és azt hiszik, hogy a bolgárok azután nem is fognak többé kivonulni a városból. Egy szófiai jelentés már

Makulatura papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban.

arról szól, hogy Ferdinánd király úgy nyilatkozott, hogy Konstantinápolyban lesz Nagybulgária fővárosa.

Monasztírnál csata lesz.

Párisból jelentik: A Matin Athénből azt az értesítést kapta, hogy Monasztír közelében nagyobb csata lesz. A különböző csapatok ottan egyesültek és a törökök abban reménykednek, hogy az albánok is hozzájuk fognak csatlakozni. A szerbek úgy számítanak, hogy Monasztír előtt a görög és montenegrói csapatok találkoznak a szerb csapatokkal.

Mit akar Bulgária?

Párisból jelentik: A «Matin» szófiai tudósítója meginterjúvolta a szobranje elnökét, aki most tért vissza a bolgár főhadiszállásról. Az elnök kifejtette a tudósító előtt, hogy a háboru magától megszűnik, mielőlt elérnék azt a célt, amelyet kitűztek. A győverszűnőnek első feltétele az volna, hogy a törökök ne használják föl arra, hogy új erőt gyűjtsenek, a másik pedig az, hogy a bolgárok megkapják Drinápolyt és bizonyos pozíciókat átengedjenek nekik a nyugati határon. Kijelentette továbbá, hogy Konstantinápoly nem volt az ő erőfeszítésük célja. Reméli, hogy Európa a harcban elért vívódásokat jóvá fogja hagyni.

Ausztria-Magyarország két dolog között választhat: vagy a területi nagybővítés, vagy a gazdasági átjutathatóság politikája között. A szandzsák keskeny csikján való előnyomulás politikáját főképp stratégiai okokból nem tarthatja fenn soká. Arra törekedhet, hogy biztosítsa magának a Balkánon a gazdasági áthatolást. Senki se gondolna arra, hogy vitássá tegye ezt a jogát. Ha ezt a politikát követi, akkor nagy jövőt jósolok neki s ezzel a politikával biztosítaná magának a jó viszonyt a balkáni államokkal.

SZINHÁZ.

1912. nov. 7-én, csütörtökön, A) bérletben, Nánássy Juliska felleptével:

SZERELEM GYERMEKÉ.
Színmű 4 felvonásban.

Személyek:

- Raniz államtitkár — Kemény Lajos.
- Nelli, leánya — Vajda Ilonka.
- Liane Orland — Uti Gizella.
- Maurice, a fia — Bérczy Ernő.
- Aline, Maurice kedvese — Nánássy J.
- Raymond, komornyik — L. Farkas P.
- Loredan, újságíró — Szabó Gyula.
- Liane barátnőt:
- Gaby — Kiss Mariska.
- Mirtyle — M. Tordai Erzs.
- Dédé, nőszabó — Máthé Gyula.
- Caara, herceg — Szászhalmy Gy.

Hét műsor:

- Pénteken: Színészvér, operett. B) bérlet.
- Szombaton: Rómeo és Julia, dráma.
- C) bérlet.
- Vasárnap délután: Tolonc, vígjáték. Mérsékelt helyárakkal. Bérletszűnet. — Este: Argyil és Tündér Ilona, néprege. Új betanulással. Kis bérlet.

SZINHÁZI HIREK.

Rómeo és Julia, az idény első klaszikus darabja szombaton lesz előadva. A címszerepeket Lajthay és Halasi Mariska játsszák; a többi szerepek Bérczy Ernő, H. Serlőzi E., Pető, Lévai, Szászhalmy kezeiben vannak.

Argyil és Tündér Ilona. Szigligeti Ede tüneményes színműve teljesen új díszletekkel kerül színpadra. Zilahy Gyula igazgató áldozatkészségének köszönhető, valamint Gyöngyössy Viktor művészi kezének, hogy e színmű díszletei teljesen új köntösben fognak szemünk elé tárulni. A darab rendezését Kassay Károly nagy ambícióval végzi. A darabban a társulat valamennyi tagja szerepel. Az előadás vasárnap este lesz megtartva, amely iránt rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik.

Vasárnap délután a «Tolonc». — Tóth Ede népszínműve kerül színpadra mérsékelt helyárakkal.

HIREK.

— **Személyi hír.** Szávay Gyula iparkamara utkar amerikai nagytitkárjáról visszaékeztet és étvette hivatala vezetését. Beszédet jelentését ez utról a legközelebbi kamara közgyűlésen teszi meg.

— **Két új püspök.** A legutóbbi minisztertanács abban állapodott meg, hogy az úresedésben levő lugosi gör. püspöki székére dr. Freniú Valerián szászvárosi esperes-plebánost fogja ötel éjének kinevezésre előterjeszteni. A döntés ezenkívül az úresedésben levő eperjesi püspöki székére is megtörtént és a kormány Gebé Péter ungvári kanonok, volt ungvári logimnáziumi hittanárt fogja kinevezésre előterjeszteni.

— **Gyógyszer szállítás.** A wien gyógyszerügyi igazgatóság gyógyszerszükségletének fedezésére ajánlat versenytárgyalást hirdet. Az erre vonatkozó részletes pályázati leírás a debreczeni kereskedelmi és iparkamaránál eredetiben betekinthető. Pályázati határidő: nov. 20.

— **Az iparkamarából.** A kamara legközelebbi közgyűlése e hó 28-án lesz. Ezt a közgyűlést a kamara má. új székházban tartja s a székházat csendes hézi körben ezzel a gyűléssel avatja fel. Az országos nagy házavató mélyásban lesz.

— **Kossuth Ferencz gyöngékedik.** Kossuth Ferencznek, a 48-as függetlenségi Kossuth-párt elnökének ismét erősebb légzési nehézségei vannak, amelyeket erős meghűlés is fokozott. Emiatt a pártvezér egy-két napig nem vehet részt az ellenzéki pártok tanácskozásain.

— **A kamara házipari tanácslelyei.** A földművelésügyi miniszter a kamara előterjesztésére a kerületben szövetkezeti keretben tervezett házipari munkákra 23.800 koronát küldött a kamarának s e tanácslelyek közvetlen felügyeletét Papp Sándor ny. nádudvari főjegyzőre bízta. A kamara közvetlen felügyelete alá tartozó 15bbi tanácslelyra pedig 12.800 koronát helyezett külön kitértésbe.

— **A vonat kerekai alatt.** Tegnap este — mint nekünk lapunk zártakor telefonon jelentik — Balmazújváros állomáson a Füzesabony felől berobogó vonat elgázolt egy eddig ismeretlen embert és a szó szoros értelmében darabokra vágta. — A vonatkísérő személyzet állítása szerint az ismeretlen ember önként vetette magát a mozdony elé. Személyazonosságát mindezeig nem sikerült megállapítani. A vizsgálatot megindították.

— **Ma este egy híres salon tambera női zenekar hangversenye** Czákó Imre szolista vezetésével a Simonty-utcai Remény-kávéházban.

— **A vilézkedő cepszsegéd.** Jóna Zsófia József kir. herceg-utca 30. sz. alatti lakos panaszt tett K. S. cepszsegéd ellen, ki öt becsületsértő kifejezéssel illette és egy bottal teljesen is bántalmazta. Sérülése 10 nap alatt gyógyulnak meg. A rendőrség az eljárást megindította.

— **Az orosz—lengyel női zenekar utolsó hangversenye a Magyar Királyban.** Pár nap óta a Magyar Király-kávéházban estéről-estére a világhírű Sztansity-réle orosz—lengyel női zenekar hangversenye, melynek különös érdekessége az, hogy az egész zenekar egy családból áll. Ez a női zenekar a világ legnagyobb városaiban nagy feltűnést keltőtt, több aranyérmert nyert már nagy hangversenyeken. Igazgatója Sztansity Gyula zenetanár. Szombaton, nov. 9-én este lesz a Debreczenben is közkeveltségnek örvendő zenekar utolsó hangversenye. Ajánljuk a szórakozni vágyó közönségnek, hogy ne mulasszák el meg hallgatni ezt a lényes, magas színvonalon álló záróhangversenyt. Hogy azonban mindenkinek alkalma legyen a zenekart élvezni, a tulajdonos a mai nappal kezdve minden nap busuhangversenyt tart. Beléptidij nincs. Szíves pártfogást kér a Magyar Király tulajdonosa.

— **Libapecsénye kellett valakinek.** A tél. idő beálltával nagy keletje van a jóajta libapecsényének. Annak az ismeretlen ingyencnek is valószínűleg erre fáj a foga, a ki Ónodi Lajosné hajdusoboszló aszszonyának a libavásártéren árult 30 hizott libája közül egy szép példányt — mely 9 koronát ér — elemelt és nyomtalanul eltűnt. Ónodi Lajosné panaszt tett a rendőrségen, mely a nyomozást megindította.

— **A Nemzeti kávéházban Matyók Péter hat magyar ének- és táncművésznővel hangversenyt tart naponta.** Okvetlen hallgassa meg, ha élvezni akar.

Öngyilkos ügyvédjelölt.

Miskolcra írják: Dr. Sáfári Dezső, ügyvédjelölt, tartalékos hadapród Berlin József Vörösmarty-utcai házában lakott albérletben. Tegnap este szállásadódnőjének panaszkodott betegségeiről és azt mondta, hogy a szanatoriumba megy. Ma reggel 9 órakor a szolgálóleány — mint rendesen — fel akarta költeni az ügyvédjelöltet, azonban legnagyobb rémulétre dr. Sáfári Dezsőt nagy vérfőcsában heverve találta. A nyakán hatalmas, véres nyílás tátongott. Berliner József azonnal jelentést tett a rendőrségen és a tett színhelyén a rendőrség Horváth fő. főkapitány vezetésével megjelent és megjelent a vizsgálatot. Dr. Sáfári Dezsőt, kit haldokolva szállítottak az

Erzsébet-kórházba, nem lehetett kihallgatni. Helyette minden kétséget kizárólag bizonyítják az öngyilkosság esetét dr. Sáfári Dezső hátrahagyott levelei, melyeket a rendőrséghez és a sajtóhoz intézett. A rendőrség az ágy mellett megtalálta a feketesontnyelű bereivát, melylyel dr. Sáfári Dezső az öngyilkosságot elkövette.

A sajtónoz intézett levele a következőképen hangzik:

«Kérem a sajtót, mellőzze a szenzációt, a rendőrséget pedig, hogy minden vizsgálatot mellőzzön. Saját enalározásomból eselekedtem, — megnyugvással a változhatatlanban, betegen (ulfesziteit munka) — csak nagyobb fájdalomt okoznék szerettemnek, jó szüleimnek, jó rokonaimnak. — Miskolcz, 1912. november 1. Sáfári Dezső. Ne boncoljanak.»

A súlyos sebesült a kórházban van s állapota reménytelen.

Egy kalandos élet.

Egy különös ruházatu, züllött kinézésű, 17—18 évesnek látszó fiatalember csavargott a szatmármegyei községekben és városokban. — Végigjárta a kávéházakat s könyvtárakománnyokat gyűjtött. Ez feltűnt a csendőrségnek s igazolásra szólították. A gyanús ember nem tudta magát kellőképpen igazolni, bekísérték hát a csendőrségre.

A fiatalember a csendőrségen előadta, hogy Mandel Rudolfnak hívják, legutóbb a krakkói reálisokola tanulója volt. Atyja Mandel Rudolf es. és kir. főhadnagy, a galambposta vezetője a krakkói várban.

Mandel ezután elmondta, hogy ez év májusában azzal az elhatározással, hogy beáll a törökországi idegen légióba, megszökött a szülői háztól két iskolatársával, Socha László és Cviklenszky Szaniszló reálisokolai tanulókkal.

Krakkóból Belgrádba utaztak. Ott azonban, mivel ekkor már körözlették őket, ellopták s átadták a konzulátusnak. Ez viszont átadta a zimónyi kapitányságnak. Onnan kényszerrelével hazaaakarták toloncoltatni. Szabadkái ment kényszerrelével, ott azonban megszökött kísérelőtől.

Szabadkától különböző utakon Úszkúbbe ment s ott beállott a törökországi idegen légióba. Ugy látszik, megunta az idegen légióban a dicsőséget, mert pár nap múlva megszökött ezredétől. Egyideig Úszkúbb tájkán csavargott.

E hó elején Törökországba összehozott egy Kovács Gábor nevű emberrel, akivel azután visszajött Magyarországra s itt kóborolt szerdán estig, míg a csendőrség el nem rogtta. Mandel a nyíregyházi polgári börtönben helyezte el a csendőrség. A világesavargó reggelre kelve feltört a börtön ajtaját és megszökött.

Mandel szöke elől érte itaték a debreczeni rendőrség is.

A szerkesztésért felelős Vóth György.

Értesítés!

Az alulírottól kapható Dvorzsák János pápai praelátus „Idézetek tára“ cz. közel 1000 szerzőtől 4154 idézetet tartalmazó hírneves örökbecsű munkája. Szemelvények a hazai és külföldi modern clasikai az egyház és világ-irodalomból, gyöngyök a szent Atyák műveiből vallás-erkölcsi vezéreszmék kifarós férfiak irataiból, közmondások a magyar népéletből, kalászok a szépirodalom mezejéről képezik foglatát.

A közel 500 oldalra terjedő vaskos művet míg a csekély készlet tart, egész vászon diszkótésben leszállított áron 4 koronáért küideni kész vagyok

Kecskemét, 1912 okt. hó 30.

Kontz János

II. ker. Mária-város Cserép-u. 15.

Jegyzet: Szétküldés csakis postautánvétellel.

Ludaser János

női, pipere csipke
és rövidáru üzlete

(Városház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritikül, arcfátyo

harisnya és

párisi ujdonságokban.

**A főtéren
üzlethelyiség
azonnal kiadó.**

Czim a kiadóhivatalban.

Jövő évi gipszszükséglet

legjobb minőségben és leg-
előnyösebben fedezhető a

kartelen kívül álló

Sátori Mór

Erdélyi gipszműveiből

Központi iroda:

Budapest VI., Dandár-utca 25.

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése

Wesselégyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gözmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezze be.

.: HIDVÉGER ANTAL .: Foglalkozik
bank és váltóüzlete
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz.
TELEFON 416. szám.

Foglalkozik
az összes
bankügyletekkel

Lapkihordó asszonyok
lapunk kiadóhivatalá-
ban felvétetnek.

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró-
hirdetések árát mellékelni. A ki-
adóhivatal fönntartja magának a
szövegváltoztatási jogot oly hir-
detésekkel szemben, melyek meg-
jelenését kizárja a hirdetés tar-
talma, értelme. — Tudakozódá-
sokra készséggel adunk felvilá-
gosítást, ha a válaszra szükséges
levélbélyeget mellékelik. Minden
hirdetésre ingyen ad fölvilágosi-
tást a kiadóhivatal s hirdetések
kivánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége
van vászon, asztalterítő, szövet
és csipke-függöny, futó és nagy
szőnyegre. Paplan és flanel ta-
karók, férfi és női felöltők, kész
férfi-, fiu öltönyre vagy tükör,
kép és butor, a mai naptól fog-
va oly olcsón lesz eldva, hogy
mindenkinek saját érdeke, hogy
egy próbabevásárlást készpózo-
ljon. Tisztelettel László Safamon.
Telefon 685.

Vaskályhák legjutányosabban
Tóth Józsefnél a Margit-fürdővel
szemben. Telefon: 773.

Különbefártau, csinosan butorozott
szoba azonnal kiadó. Vár-utca 7.
özv: Rosenfeldné.

OLCSÓ és jó órák, ékszerak leg-
olcsóbban szerezhetők be Gas-
parik Adám órák és ékszerész-
nél Debreczen, Hunyadi-utca 12.
Ugyanott órajavítások legolcsóbb-
ban eszközöltetnek.

FODRÁSZSEGÉD állandó alkal-
ma zársra azonnal beléphet. Eötvös
utca 64.

Szőlősgazdák

és

szőlőtelepítők figyelmeztetése!

Aki szőlőtelepítést akarja te-
lepszélni,

Aki szőlőoltványt akar ren-
delni.

AKI gyümölcsfát, rózsafát
óhajt ültetni —

kérjen oktató diszárjegy-
zékét az alábbi címtől:

Transylvania
Szőlőtelepítő vállalat

Maros-Vásárhely,

Dr. Geese Dániel-utca 39. szám.

Gondolja meg

minden hirdető gazdálkodó,
kereskedő, iparos, egyszóval
mindenki, aki az ujság hir-
detési rovatát igénybe veszi

és hirdessen

olyan ujságban, melynek hir-
detési olyan feltűnően van-
nak szedve, mint az

Uj Debreczen

városunk és egész Hajduvár-
megye egyedüli délután meg-
jelenő napilapjában. Csak ott
hozhatja meg a hirdetés a ki-
vánt eredményt, hol az igé-
nyeket oly kielégítő szövege-
zéssel és szedéssel jelentetik
meg, mint az Uj Debreczen

napilapban.

Amerikai Parti Aruház
Hatvan-utca 20.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Egy vidéki banknál elzálogosított áru-
kat 50%-al a beszerzési áron alul
vettem meg és árakat alábbi olcsó
áron ajánlom a n. é. vevő közönségnek,
Finom zefir férfi ingek K 2.50-től
Finom fehér " " 2.— "
Férfi gallérok " " —.18 "
" sapkák " " —.50 "
Fiu és leány szalmakalapok —.30 "
Finom női batist és zefir
blousok " " 2.— "
Finom női selyem blousok " 3.— "
Férfi nadrágtartók " " —.50 "
Kész pongyvlák minden
kivitelben " " 4.30 "
2 méter szerb vászon " " —.22 "

**Selyem sálak minden elfogadható
árért.**

Tisztelettel Löwenheim Albert.

Allandóan

mellékkeresetként is

sok pénzt

kereshet

ha címét foglalkozása meg-
jelölésével Budapest, 55-ös
postahivatalba „Universium“
jeligére beküldi. — Nean ügy-
nökség.